Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Neuropsicoloxía		Código	652G04016
Titulación	Grao en Logopedia			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Lamas Gonzalez, Juan Ramon	Correo electrónico	juan.lamas@udc.es	
Profesorado	Lamas Gonzalez, Juan Ramon	Correo electrónico	juan.lamas@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A Neuropsicología é unha rama das Neurociencias que tenta desentrañar as relacións entre as distintas rexións do cerebro e as funcións psicolóxicas que sustentan (memoria, percepción, linguaxe, resolución de problemas, etc) a partir, principalmente, de estudo de pacientes con lesións cerebrais			

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos No hay cambios 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñe Sesiones magistrales: videoconferencias vía TEAMS y presentaciones grabadas disponibles en Moodle Atención personalizada Trabajos tutelados *Metodoloxías docentes que se modifican La prueba objetiva final se realizará en Moodle Las presentaciones orales se sustituirán por presentaciones grabadas Las clases interactivas se realizarán por TEAMS 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado: Sesiones en grupo grande para solución de dudas por TEAMS: semanal Tutorías virtuales en grupos pequeños para los trabajos tutelados y preparación de presentaciones orales: quincenal Correo electrónico, Moodle y TEAMS para consultas y tutorías virtuales: Diariamente 4. Modificacións na avaliación: La prueba final se realizará online por Moodle Las presentaciones orales se realizarán por medio de ficheros ppt o similar con comentarios grabados *Observacións de avaliación: Requisitos para superar la materia: Alcanzar un 50% del peso asignado a la prueba final La suma de todos los apartados de la evaluación debe alcanzar un 50% del total 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía No hay cambios

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecer e integrar os fundamentos biolóxicos da Logopedia: a Anatomía e Fisioloxía.
A2	Coñecer e integrar os fundamentos psicolóxicos da Logopedia: o desenvolvemento da linguaxe, o desenvolvemento psicolóxico, a Neuropsicoloxía da linguaxe, os procesos básicos e a Psicolingüística.
A6	Coñecer a clasificación, a terminoloxía e a descrición dos trastornos da comunicación, a linguaxe, a fala, a voz e a audición e as funcións orais non verbais.

A7	Coñecer, recoñecer e discriminar entre a variedade das alteracións: os trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe, trastorno específico da linguaxe, retrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as pluridefiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculias; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por deprivación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglosias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas.
A8	Coñecer os fundamentos do proceso de avaliación e diagnóstico.
A9	Coñecer e aplicar os modelos, técnicas e instrumentos de avaliación.
A10	Realizar a avaliación das alteracións da linguaxe nos trastornos específicos do desenvolvemento da linguaxe: trastorno específico da linguaxe, retrasos da linguaxe, trastornos fonéticos e fonolóxicos; os trastornos da comunicación e a linguaxe asociados a déficit auditivos e visuais, o déficit de atención, a deficiencia mental, o trastorno xeneralizado do desenvolvemento, os trastornos do espectro autista, a parálise cerebral infantil e as pluridefiencias; os trastornos específicos da linguaxe escrita; as discalculias; as alteracións no desenvolvemento da linguaxe por deprivación social e as asociadas a contextos multiculturais e plurilingüismo; os trastornos da fluidez da fala; as afasias e os trastornos asociados; as disartrias; as disfonías; as disglosias; as alteracións da linguaxe no avellentamento e os trastornos dexenerativos; as alteracións da linguaxe e a comunicación en enfermidades mentais; o mutismo e as inhibicións da linguaxe; as alteracións das funcións orais non verbais: deglución atípica, disfagia e alteracións tubáricas.
A32	Utilizar tecnoloxías da información e da comunicación.
B1	Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.
B2	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Aprender a aprender.
B7	Capacidade de análise e síntese.
B9	Capacidade de organizar e planificar.
B12	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.
B17	Saber expresarse en público.
B24	Traballar en equipo e, de ser o caso, de forma interdisciplinar.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
A2	A1	B1	C3
C6	A2	B2	C6
	A6	B4	
	A7	B7	
	A8	B9	
	A9	B12	
	A10	B17	
	A32	B24	

Contidos	
Temas	Subtemas
TEMA 1.- INTRODUCCION Á NEUROPSICOLOXIA	Orixes históricas da Neuropsicología. Localización de funcións no sistema nervioso. Perspectiva actual.
TEMA 2.- ORGANIZACIÓN DO SISTEMA NERVIOSO	Divisións principais do sistema nervioso. Sistema nervioso central: divisións e estruturas principais. Sistema nervioso somático. Nervios craniais. Sistema nervioso autónomo

TEMA 3.- MÉTODOS EN NEUROPSICOLOXÍA	Métodos de rexistro e neuroimagen: EEG, MEG, PET, fMRI. Métodos de estimulación: estimulación eléctrica cerebral, TMS. Avaliación conductual dos efectos das lesións cerebrais: asociacións e disociacións.
TEMA 4.- PERCEPCIÓN	Principios xerais de organización dos sistemas sensoriais. Procesamento da información visual na retina. Vías visuais aferentes. Procesamento da información en cortiza visual. Trastornos da percepción visual. Audición
TEMA 5.- MEMORIA	Tipos de memoria e a súa avaliación. A amnesia. Circuítos cerebrais da memoria. Outros trastornos da memoria. Lóbulos frontais e memoria.
TEMA 6.- LINGUAXE	Características da linguaxe. As afasias: tipos e características. Compoñentes principais da función da linguaxe. Hemisferio dereito e linguaxe. Asimetrías hemisféricas.
TEMA 7.- O CÓRTEX PREFRONTAL	Organización anatómica. Efectos das lesións na cortiza prefrontal. Teorías da función prefrontal.
TEMA 8.- RECUPERACION DA FUNCIÓN	Efectos do dano cerebral. Recuperación funcional. Mecanismos da recuperación de funcións

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	A1	2	2	4
Sesión maxistral	A1 A2 A6	31	31	62
Proba obxectiva	A8 A9 A10 A32 B1 B2 C6	0	2	2
Traballos tutelados	A32 A7 B1 B2 B9 B24	14	18	32
Presentación oral	A1 B4 B7 B9 B12 B17 B24 C3 C6	18	18	36
Atención personalizada		14	0	14
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	Presentación e xustificación do programa. Recomendacións bibliográficas
Sesión maxistral	Desenvolvemento dos contidos teóricos de cada tema Todos os temas estarán dispoñibles en Moodle en formato de Powerpoint comentados
Proba obxectiva	40 preguntas con tres alternativas de resposta
Traballos tutelados	1) Traballos en grupo: Recompilación, organización e exposición de información acerca dun trastorno neuropsicolóxico 2) Traballos en grupo: Adquisición de datos experimentais por medio de ferramentas online. Organización, exposición e interpretación dos resultados nun informe escrito
Presentación oral	Presentación pública dos traballos realizados en grupo acerca dalgúns trastornos neurolóxicos escollidos

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Presentación oral	Asesoramiento en la planificación y desarrollo de las presentaciones orales
Sesión maxistral	Tutorías presenciales o vía teams, individuales o en pequeños grupos
Traballos tutelados	Correo electrónico
	Moodle

Avaliación			
Metodoloxías	**Competencias**	**Descrición**	**Cualificación**
Presentación oral	A1 B4 B7 B9 B12 B17 B24 C3 C6	Claridade da exposición Competencia no debate Calidade do apoio multimedia	20
Proba obxectiva	A8 A9 A10 A32 B1 B2 C6	(Acertos - (errores/2)) * 7 / Número de preguntas Unha proba final: 30-40 preguntas: 40% Probas parciais online: 20%	60
Traballos tutelados	A32 A7 B1 B2 B9 B24	Recopilación de datos experimentais utilizando aplicacións dispoñibles online Organización, exposición e interpretación dos resultados obtidos	20
Outros			

Observacións avaliación

Fontes de información	
Bibliografía básica	- Rains, G.D (2004). Principios de neuropsicología humana. Madrid: McGraw-Hill - Redolar, D. (2014). Neurociencia Cognitiva. Madrid: Panamericana - Wilson-Pauwels, L., Stewart, P., Akessson, E. & Spacey, S.D. (2013). Nervios craneales. En la salud y la enfermedad. Madrid: Panamericana - Carlson, N.R. (2014). Fisiología de la conducta (11ª edición). Madrid: Pearson - (). .
Bibliografía complementaria	- Kolb, B (2005). Neuropsicología humana (5ª edición. Madrid: Editorial Médica Panamericana - Sacks, O (1985). El hombre que confundió a su mujer con un sombrero. Barcelona: Muchnik - Sacks, O (1996). Veo una voz: viaje al mundo de los sordos. Madrid: Anaya - Sacks, O. (2003). Un antropólogo en Marte. Madrid: Anagrama - Ramachandran, V. & Blakeslee, S (1999). Fantasmas en el cerebro. Madrid: Debate - Junqué, C. y Barroso, J. (2009). Manual de Neuropsicología. Barcelona: Síntesis - Webb, W.G. & Adler, R.K (2010). Neurología para el logopeda. Barcelona: Elsevier Masson - Diéguez-Vide, F. y Peña-Casanova, J. (2012). Cerebro y Lenguaje. Madrid: Editorial Médica Panamericana - Cuetos, F. (2012). Neurociencia del Lenguaje. Madrid: Editorial Médica Panamericana - (). .

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Trastornos da Lecto-Escritura/652911303 Alteracións Conxénitas da Linguaxe/652911320
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Psicoloxía da Memoria/652911219 Psicolingüística/652911319
Materias que continúan o temario

Anatomía e Fisioloxía dos Órganos da Linguaxe e da Audición/652911101
Neuroloxía Xeral e da Linguaxe/652911103
Psicoloxía Xeral/652911105
Avaliación e Diagnost. da Linguaxe, a Fala e a Voz/652911201
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías